

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО СЕМІНАРУ «МОВА І ПРАВО»**

27 жовтня 2021 року

Дніпро – 2021

УДК 811:34

Мова і право. Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару. 27 жовтня 2021 року, Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ / За заг. ред. А. В. Колесник, І. В. Царьової. Дніпро: ДДУВС, 2021. 200 с.

Збірник містить матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару, проведеного кафедрою українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. У семінарі взяв участь професорсько-викладацький склад закладів вищої освіти України. Тематика тез охоплює актуальні проблеми юридичної термінології, юридичної лінгвістики та психолінгвістики, мовні процеси в суспільстві, питання медіаосвіти та медіавпливів на аудиторію, професійної спрямованості іноземної мови, вивчення мов у контексті міжкультурної комунікації, правові аспекти в культурологічному вимірі (література, мистецтво, журналістика).

Матеріали Всеукраїнського науково-практичного семінару можуть бути використані викладачами для підготовки до занять із української та іноземної мов, а також для розроблення підручників та посібників, які б передбачали достатню мовну підготовку старшокласників, здобувачів вищої освіти, слухачів магістратури та ад'юнктури.

Рекомендовано до друку науково-методичною радою
Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 3 від 18 листопада 2021 р.)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

<i>А. В. Колесник</i>	канд. філол. наук, завідувач кафедри українознавства та іноземних мов
<i>А. М. Поповський</i>	д-р. філол. наук, професор, професор кафедри українознавства та іноземних мов
<i>І. В. Царьова</i>	д-р. філол. наук, професор кафедри українознавства та іноземних мов
<i>Н. О. Побережна</i>	канд. пед. наук, доцент, доцент кафедри українознавства та іноземних мов
<i>Т. В. Пакулова</i>	доцент кафедри українознавства та іноземних мов

(Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)
Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів

ЗМІСТ

Передмова	6
Бабакін В. М. Запровадження методів психолінгвістики щодо протидії злочинам, скоєних молоддю.....	7
Безгодова Н. С. Удосконалення навичок усного ділового мовлення у здобувачів освіти нефілологічного профілю.....	10
Бичко З.М. Незнищенність мови духу.....	12
Бортун К. О. Семантико-прагматичні та функційні особливості прохання в офіційно-діловому стилі.....	14
Василенко В. А., Герасименко Ю. В. Упорядкування юридичної термінології в українському законодавстві.....	16
Гнатенко К. В. Мова як засіб формування професійної культури майбутнього фахівця	20
Давидова Н. В. Legal discourse terminology components version.....	23
Декусар Г. Г. Psycholinguistics in the value of the personality	25
Дружинець М. Л. Відношення протилежності в терміносистемі медичного права	27
Жигadlo О. Ю. Specific Features of Turn-taking Organization in Courtroom Talk.....	30
Запотічна Р. А. Необхідність вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти України.....	33
Ірчишина М. В. Мова геймерів як особливе явище сучасного молодіжного спілкування.....	35
Каширіна І. О. Неологізми як ознака того, що мова є живою	37
Коваленко Ю. М. Learning Foreign Languages in the Context of Intercultural Communication.....	39
Колесник А. В. Натуралізм у розкритті несправедливого ув'язнення у творах Івана Франка.....	42
Кузнецова Л. В. Фемінітиви як складник гендеру.....	44
Левін О. Л. Розвиток християнської сакральної культури Київської Русі (мова та інші чинники).....	46
Логінова Г. М. Юридична лексика та мистецтво правничого діалогу.....	49
Малишева М. Г. Covid-19 як чинник агресивної мовленнєвої поведінки в соціальних мережах.....	52
Міняйло Р. В. Назви податків на вилов риби в пам'ятках української мови.....	55
Надьон О. В. Роль української мови у професійній діяльності державного службовця.....	59
Олійник О. С. Relevance of soft skills development in students of non-linguistic specialities	61
Пакулова Т. В. Сучасна юридична освіта в умовах полікультурного простору.....	63

Подворчан А. З. Наукова мовна культура – основа професійної діяльності майбутнього юриста	64
Поповський А. М. На сторожі рідного слова.....	67
Проскурня В. А. Мовна компетенція як складник професійної комунікації.....	72
Рижченко О. С., Тороповська Л. В. Іноземна мова професійного спрямування.....	76
Сабат П. Religious motives and images in the plot and structure of I. Franko's poem "Ivan Vyshenskyi".....	78
Семенець-Орлова І. А. Особливості комунікативного дискурсу суспільства і влади в контексті політичного процесу.....	87
Соїна І. Ю. Смісловий і формотворчий статус мови.....	90
Спіркіна О. О. Formation of foreign language professional competence in future lawyers in foreign language in professional direction classes	92
Тимофіїва К. М. Дослідження феномену толерантності в педагогів вищого навчального закладу.....	96
Царьова І. В. Проект мотиваційного словника юридичної лексики.....	99
Швець Ю. В. Поняття густаторного коду української ментальності в дослідженнях сучасних учених.....	102
Шум О. В. Особливості підготовки студентів закладів вищої освіти до складання єдиного вступного іспиту з іноземних мов.....	105

УКРАЇНСЬКА НАУКА ОЧИМА ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Баланчук Ю. О. To the Problem of Language Functioning in Society.....	109
Блохіна О. О. Linguistics in the legal sphere of social life.....	110
Бондар Я. А., Юрківська В. В. Legal linguistics: features of development and functioning.....	113
Бурцева А. О. Володіння іноземною мовою – запорука високого професійного рівня юриста.....	115
Вільхова Є. М. Вплив вивчення дисципліни «Українська мова професійного спрямування» на ефективність виконання професійних завдань у діяльності національної поліції України.....	117
Войтенко В. А. До проблеми мовної стійкості працівників Національної поліції.....	119
Воровік Ю. Ю. Phraseological richness of the Ukrainian language as reflection of the national mentality.....	123
Галега А. В. Джерела поповнення курсантського жаргонізму.....	126
Гречишкін І. К. Language competence as a fundamental component of the modern law enforcement.....	128
Даваян К. А. Місце та значення мови у формуванні української	

самоідентифікації.....	129
Джаним А.С. Актуальні проблеми психолінгвістики.....	132
Завгородня М. Р. Еволюція етнічних норм.....	134
Зосімов А. О. Проблематика повноцінного формування комунікативних здібностей у майбутніх правоохоронців.....	137
Іваненко Г. Є. Importance of communicative skills development for both learning foreign language and uplifting professional competence of students of higher educational institutions.....	138
Калашнік Є. О. Аспекти та особливості функціонування юридичної лінгвістики як прикладної наукової галузі.....	140
Карпенко В. О., Гурєєв А. В. Концепт «корупція» в юридичній мові.....	143
Комарук О. В. Актуальність вивчення державної мови.....	146
Кошевий Д. К. Correlation of general course of education for specialists in law with language studying.....	148
Криштопа Д. В. Проблема суржику в рецепції дослідників.....	149
Кусайко І. Ю. Mastering of foreign languages by police officers.....	153
Леонтєєва В. С. Communicative competence in learning a foreign language for professional purposes.....	155
Мережко Б. І. Судова промова: використання риторичних засобів.....	157
Мякінін М. О. Особливості юридичної лінгвістики в Україні.....	160
Негрій Н. Ю. Стилi міжкультурної комунікації.....	163
Ракоча М. В. Language and society.....	165
Сергійчук К. М. Language as a spiritual phenomenon.....	168
Слівінська Н. А. Language as a formation factor and a key to spirituality.....	170
Скурідін Р. М. Мова як віддзеркалення розвитку держави (на матеріалах твору Ліни Костенко «Записки...».).....	171
Стоєва Т.І. Проблеми іноземних громадян щодо розуміння української мови.....	174
Таймасханов Х. Т. Концепт «кримінальне право» у сучасному розумінні..	176
Хрещева О. Г. Українська юридична термінологія: експериментальне дослідження.....	178
Ченцова А. О. Слово як інструмент комунікації.....	183
Чубаєвська М. І. Вивчення іноземних мов працівниками правоохоронних органів: досвід країн ЄС.....	185
Якуба Є. О. Проблема самоідентифікації українського народу та свободи індивідуальності (на матеріалі твору Ліни Костенко «Записки українського самашедшого».).....	188
ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ	191

Бабакін Вадим Миколайович – доктор юридичних наук, доцент кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки Національного університету цивільного захисту України

ЗАПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ ПСИХОЛІНГВІСТИКИ ЩОДО ПРОТИДІЇ ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ МОЛОДДЮ

Професійні знання у сфері забезпечення правопорядку та протидії злочинності серед молоді, дозволяють працівникам оперативних підрозділів поліції розробляти дієві психологічні механізми, що спрямовані на виконання та дотримання молоддю правових норм і правил повелінки. Психологічні особливості правопорушників, особливо осіб молодого віку, включають, зокрема, правовий нігілізм, а також відчуття безкарності. Тому, на нашу думку, психологія оперативно-розшукової діяльності повинна виконувати пізнавальну функцію, формулюючи висновки на підставі збору та аналізу емпіричного матеріалу щодо соціально-психологічних явищ і процесів, що відбуваються у кримінальному молодіжному середовищі. За дослідженнями, оперативні працівники поліції повинні взагалі знати морально-психологічні характеристики особистості молодої особи з метою подальшого прогнозування індивідуальної злочинної поведінки та недопущення вчинення кримінальних правопорушень на об'єктах оперативного обслуговування. Прогнозування різноманітних форм діяльності, що відхиляється від законслухняної поведінки, ґрунтується на знанні впливу умов сімейного виховання особи, найближчого побутового оточення, морально-психологічних особливостей, поведінки в реальних життєвих ситуаціях. Використання психологічних знань у протидії злочинності оперативними підрозділами, на думку О. Ф. Долженкова, є цілісною системою, в якій тісно взаємопов'язані різні рівні наукового знання щодо психологічних закономірностей оперативної роботи, але водночас ці закономірності по-різному виявляються в різних оперативно-розшукових діях [3, с. 106–107], що ми підтримуємо та додаємо, що особливо це проявляється у питаннях протидії злочинам серед молоді.

Згідно з науковою позицією В. І. Батова [1, с. 113], при використанні сучасних і досконалих досліджень за допомогою, наприклад, такого методу аналізу, як контент-аналіз, можна виявити, що під час планування і використанні неправдивого свідчення у «фігуранта» виникають певні труднощі щодо обрання ним версії самозахисту, при якому він штучно актуалізує і виділяє термін, які він не досить часто використовує у своєму повсякденному спілкуванні, а також у його індивідуальній мовній практиці, у тому числі й у конкретному злочинному середовищі, в котрому він

спілкується чи до котрого включений. Вказані обставини працівник оперативного підрозділу повинен підмічати, аналізувати і співставляти з конкретними обставинами поведінки такої категорії осіб. Можна визначити кілька особливостей щодо подальшого використання, розвитку і удосконалення культури мовлення оперуповноваженим під час проведення оперативно-розшукових заходів і, зокрема, у протидії молодіжній злочинності. Зокрема, при проведенні заходів індивідуальної профілактики. При цьому оперативному працівникові потрібно розбиратися у відповідному лексиконі, контролювати свою мову і в кожній конкретній ситуації обирати найбільш відповідні їй терміни. Найбільш ефективним буде диференційоване використання тієї лексики, у тому числі професійної, якою володіє співрозмовник. При цьому сучасна ситуація вимагає від працівників оперативних підрозділів постійного використання та вдосконалення у своїй професійній діяльності знань певного мовного «сленгу» молодіжного середовища, а також знань психології, адже, як свідчить оперативно-розшукова практика, без цього неможливо підвищувати свій професійний рівень, ефективно виявляти, припиняти кримінальні правопорушення та запобігати їм, зокрема що стосується правопорушень у молодіжному середовищі.

Слід звернутися до проблеми співвідношення мовних і немовних особливостей індивідуальних ознак особи, яка представляє оперативний інтерес, та зробити висновки про їх доцільність і використання у практичній діяльності, надавши відповідь на запитання: чи може оперативний працівник, маючи відомості лише про мову конкретної особи, встановити її фізичні особливості? Звичайно, прямого взаємозв'язку між мовою та зовнішністю особи встановити не можна. У той же час мова відображає деякі важливі особливості темпераменту та характеру, що виявляються в манері особи триматися в присутності інших, поводитися відповідним чином. Наприклад, нерішуча, сором'язлива особа розмовляє невпевнено, тихо, сутулиться, відводить очі, розмовляючи, червоніє тощо. Особи з тими чи іншими наявними фізичними вадами (наприклад, сліпі) мають тенденцію у своїй поведінці певним чином компенсувати свій дефект, тримаючись надмірно, впевнено, розмовляють із зайвою експресією, інколи роздратовано. Загальновідомо, що особа з дефектом слуху не регулює гучності та виразності своєї мови і найчастіше розмовляє голосно та монотонно [3, с.1112]. У той же час трапляються випадки, коли оперативний працівник може лише за деякими зовнішніми ознаками (шляхом логічних умовиводів та особистого спостереження за мовними паузами) зробити певні висновки про особливості характеру особи, з якою він спілкується і яка знаходиться перед ним. В іншій ситуації на орієнтовне встановлення певного віку та фізичного стану опитуваної особи може вказувати особливість побудови тіла, наприклад, фізична повнота, що супроводжується задишкою, тощо.

Серед екстралінгвістичних засобів спілкування в контексті нашого дослідження слід визначити наступні: 1) жести оцінки – почісування підборіддя, витягування вказівного пальця вздовж щоки, вставання під час бесіди та ходіння; 2) жести впевненості – з'єднування кінчиків пальців рук у купол піраміди, розкачування на стільці; 3) жести знервованості та невпевненості – сплетення пальців рук, зчеплення долонь, постукування пальцями по столу, тримання стільця за спинку перед тим, як присісти на нього; 4) жести самоконтролю – заведення рук за спину і стискання при цьому однієї руки іншою, стискування руками підлокітників під час сидіння у кріслі; 5) жести очікування – почісування долоні, повільне обтирання мокрих долонь об тканину; 6) жести заперечення – схрещування рук на грудях, відведення тіла назад, потирання кінчика носа; 7) жести привабливості – прикладання рук до грудей, періодичні доторки до співрозмовника; 8) жести домінування – виставлення великих пальців рук напоказ, різкі розмахування рук; 9) жести нещирості та сумніву – прикривання рукою рота, доторки до носа, невловний погляд тощо [5, с. 112–120]. На нашу думку, вміння розуміти жести дозволить слідчому, дізнавачу і оперативному працівнику отримати більше важливої інформації для поліції під час розмови, ніж простий аналіз сказаного, створити повноцінний психологічний портрет особи і його особливості, тому, як наслідок, більш майстерно виконувати свої професійні обов'язки. Щодо використання мовних засобів слідчим, дізнавачем і оперативним працівником, то, як ми зазначали вище, їм варто контролювати свою мову і діяти відповідно до ситуації, що склалася. Наприклад, під час розмови з раніше засудженим вони можуть показати і знання «субкультурної» лексики. Вчені О. О. Леонт'єв, О. М. Шахнарович та В. І. Батов вважають, що оперативний працівник має знати «блат» (субкультурну лексику), але повинен використовувати його лише у виняткових випадках, наприклад, під час розмови в ході індивідуальної профілактики, вибору тактичного і психологічного підходу до особи [2, с. 37]. Це положення стосується й виконання оперативно-розшукової комбінації чи тактичної операції тощо, коли використання «блату», навпаки, доцільно, але це повинно визначатись індивідуально, залежно від поставлених завдань і обраної легенди. Оперативному працівникові необхідно напрацьовувати вміння адекватно сприймати мовлення співрозмовника, з тим щоб поставити себе на його місце і зрозуміти саме те, що хотіла сказати особа, а не орієнтуватися на власне тлумачення тих самих висловлювань [2, с. 34–41]. В той же час працівник оперативного підрозділу повинен правильно застосовувати тактичні прийоми психологічного впливу на осіб, які завідомо дають неправдиву інформацію.

На підставі вищевикладеного, ми дійшли до висновку, що у практичній діяльності слідчий, дізнавач та працівник оперативного підрозділу повинні мати знання і вміти розмовляти мовою особи з будь-якої соціальної групи, адже, на нашу думку, від їх професіоналізму та

оперативної майстерності залежатиме встановлення належного контакту і порозуміння зі співрозмовником та досягнення мети спілкування, що вподальшому сприятиме своєчасному запобіганню, попередженню, виявленню та розкриття кримінальних правопорушень, що вчиняються особами молодого віку, а також проведення швидкого, повного та неупередженого розслідування у дослідженому напрямі.

Утім підняті питання не є остаточними і потребують окремого дослідження, або наукового вивчення. Пропоную учасникам семінару прийняти участь у обговоренні наданих пропозицій.

Література

1. Батов В. И. О частотном анализе альтернативных сообщений. *Методологические и методические проблемы контент-анализа* : тез. докл. рабочего совещ. социологов. Москва ; Ленинград : Печатно-множительная лаб. Ин-та социологич. исслед. АН СССР, 1973. Вып. 2. С. 111–115.
2. Батов В. И., Леонтьев А. А., Шахнарович А. М. Речь в криминалистике и судебной психологии / отв. ред. А. А. Шахнарович. Москва : Наука, 1977. С. 37.
3. Долженков О. Ф., Запорожцева Г. Є., Кіцул А. П. Використання психологічних знань в ОРД : монографія. Одеса : ОІВС, 2001. 241 с.
4. Костенко А. Н. Принцип отражения в криминологии (психологический механизм криминального поведения). Киев : Наукова думка, 1986. 128 с.
5. Юхно О. О. Теоретичні та практичні аспекти використання мовних і психологічних знань при обранні тактики проведення слідчих дій. *Форум права*, 2012. № 1. С. 1120–1124.

Безгодова Надія Семенівна –
кандидатка педагогічних наук,
доцентка кафедри української
філології та загального
мовознавства Державного
закладу «Луганський
національний університет
імені Тараса Шевченка»

УДОСКОНАЛЕННЯ НАВИЧОК УСНОГО ДІЛОВОГО МОВЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ

Підготовка майбутніх фахівців, що розуміють усну комунікацію як запоруку успіху і платформу для реалізації продуктивних ділових відносин, розвиток елітарної риторичної особистості з критичним способом

відображена в лексикографічному описі, проте за результатами дослідження відноситься до ядерної зони асоціативного поля лексеми *арешт*.

Також результати дослідження свідчать про те, що повсякденне сприйняття та тлумачення юридичних термінів характеризується множинністю варіантів інтерпретації, які далеко не завжди збігаються з їх офіційним варіантом.

Наприклад, відповідно до пп. 14.1.213 ст. 213 Податкового кодексу України *резиденти* - це:

а) юридичні особи та їх відокремлені особи, які утворені та провадять свою діяльність відповідно до законодавства України з місцезнаходженням як на її території, так і за її межами;

б) дипломатичні представництва, консульські установи та інші офіційні представництва України за кордоном, які мають дипломатичні привілеї та імунітет;

в) фізична особа - резидент - фізична особа, яка має місце проживання в Україні [1].

У результаті асоціативного експерименту отримано 50 відповідей-реакцій на слово-стимул *резидент*.

До ядерної зони асоціативного поля лексеми *резидент* за результатами асоціативного експерименту віднесено: *громадянин* (8).

До медіарної зони віднесено реакції: *представник* (6), *мешканець* (3), *особа* (3), *член організації* (3), *учасник* (3), *статус* (3).

До ближчої периферії зараховуємо: *громадянство* (2), *фізична особа* (2), *Комеді клуб* (2).

Віддалену периферію становлять одиничні реакції, а саме: *заступник, людина, місце проживання, місцевий, чужинець, юридична особа, управлінець, територія, свій, розвідник, той, хто проживає в країні протягом якогось терміну; особа, яка має тісний зв'язок з певною державою, постійне місце проживання, постійне перебування, податківець*.

Таким чином, з огляду на отримані реакції, можна зазначити, що сприйняття респондентами терміна «*резидент*» не збігається із офіційним варіантом, зазначеним у нормативно-правовому акті.

Респондентами помилково визначено, що лексеми *резидент* та *громадянин* є тотожними, оскільки законодавцем в основу визначення терміна *резидент* покладено критерій проживання фізичної особи/ утворення та впровадження діяльності юридичної особи відповідно до законодавства України, а не громадянство.

Терміни, однозначні з точки зору юридичного тлумачення, виявляються багатозначними для рядового носія мови, про що свідчать наведені респондентами різноманітні асоціації, які доволі різняться залежно від віку, освіти, професії та інших чинників, які впливають на відповіді респондентів.

Наприклад, відповідно до ЗУ «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню

тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення» *кінцевий бенефіціарний власник* - будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція [2].

У результаті асоціативного експерименту отримано 50 відповідей-реакцій на слово-стимул *кінцевий бенефіціарний власник*.

До ядерної зони асоціативного поля лексеми *кінцевий бенефіціарний власник* за результатами асоціативного експерименту віднесено: *нульові асоціації* (9).

До медіарної зони відносимо реакції: *вплив* (3), *вирішальний вплив* (4).

Звертаємо увагу, що реакції, які ми зараховуємо за результатами дослідження до медіарної зони, надані представникам юридичної професії.

До ближчої периферії зараховуємо: *господар* (2), *отримання доходу* (2), *власник* (2), *той, хто отримує грошову вигоду* (2), *цінні папери* (2), *контроль* (2).

Віддалену периферію становлять одиничні реакції, які виявились доволі багатозначними, а саме: *банк, бізнес, система, прихованість, верховний власник, вирішальний, влада, головний власник, вигодонабувач, головний, гроші, депутат, ЄДРПОУ, єдиний і остаточний власник якогось майна, кінцевий отримувач доходу, кінцевий власник; людина, що не афішує свою власність; майно, покупець; фізична особа, яка контролює діяльність фізичної особи, що здійснює фінансову операцію; хазяїн всіх працівників, цільовий отримувач*.

Зауважимо, що дев'ять із запропонованих в питальнику юридичних термінів не викликали у деяких респондентів жодної реакції, а саме: *денонсація* (10), *кінцевий бенефіціарний власник* (9), *омбудсмен* (6), *вето* (2), *позивач* (2), *сервітут* (10), *узуфрукт* (13), *колізія* (4), *реституція* (5).

Вказані юридичні терміни мають іншомовне походження, наприклад, терміни *сервітут, узуфрукт, колізія, реституція, бенефіціар, veto* мають латинське походження та запозичені з римського цивільного права, термін *денонсація* має французьке походження.

На нашу думку, такі результати обумовлені відсутністю частотності їх застосування у повсякденному житті українців.

Сподіваємось, що наведені результати асоціативного експерименту в подальшому стануть стимулом для приділення законодавцем більшої уваги створенню юридичних термінів на національній основі, а не запозиченню їх з іноземних мов.

Враховуючи вищезазначене, переконливо доводимо, що отримані результати експериментального дослідження дозволяють зробити висновок, що юридичні терміни сприймаються населенням неоднозначно, що призводить до термінологічної нестабільності, помилок та колізії норм права.

Саме тому, на нашу думку, необхідно відводити більше годин для вивчення теми «Юридична термінологія» або ввести окремий однойменний міждисциплінарний курс для студентів всіх спеціальностей, в межах якого

вивчати: проблеми синонімії, омонімії та полісемії юридичних термінів, шляхи їх вирішення; процес формування, розвитку та вдосконалення юридичної термінології; її зв'язок з суспільною свідомістю і праворозумінням, з особливостями національної культури; співвідношення власне українських, запозичених, калькованих термінів у терміносистемах юриспруденції та інші нагальні питання, знання яких дозволять у майбутньому вирішити термінологічну проблему в Україні [4, р. 65].

Результати дослідження є важливими для окреслення завдань задля наступних соціолінгвістичних пошуків та розробки механізмів усунення термінологічної нестабільності та досягнення однозначності сприйняття юридичної термінології населенням України.

Література

1. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 року № 2755-VI (зі змінами та доповненнями від 01.08.2021 року) URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.10.2021 року).
2. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: Закон України від 06.12.2019 року № 361-IX (зі змінами та доповненнями від 08.10.2021 року) URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.10.2021 року).
3. Словник української мови: в 11 томах. Том 1.; за ред. Білодіда І.К., Горецького П.Й. Київ: Наукова думка, 1970. 799 с.
4. Khrishcheva Oleksandra, Formanova Svitlana. The main terminological disadvantages of the current legislation of Ukraine and the proposals for their abolition. International Scientific Conference Modern Global Trends in the Development of Innovative Scientific Researches: Conference Proceedings, March 20th, 2020. Riga, Latvia: Baltija Publishing. 180 pages.

Ченцова Альона Олександрівна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ
Науковий керівник – Подворчан А. З., наукова співробітниця відділу організації наукової роботи Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

СЛОВО ЯК ІНСТРУМЕНТ КОМУНІКАЦІЇ

Розвиток суспільства був і залишається довгим і трудомістким процесом, що містить величезну кількість чинників. Спілкування – далеко не

останній з них, тому що комунікація є необхідною умовою для існування соціуму і його прогресу. Вона забезпечує передачу інформації в навколишньому світі, а завдяки цьому можливе накопичення знань, їх розширення, аналіз, класифікація, застосування на практиці.

Мова є основним засобом комунікації людини. Саме завдяки їй ми можемо спілкуватися, а найголовніше – вона допомагає нам висловлювати наші почуття та думки [5, с. 37].

Слово як одиниця лексичного рівня несе в собі накопичений попередніми поколіннями досвід і культурно-історичні цінності, що зумовлює актуальність дослідження цієї одиниці мови як інструменту комунікації.

Слово, словосполучення та речення також є поліфункціональними і комунікативно-спрямованими, щоправда, погляди лінгвістів стосовно домінування у них номінативної та комунікативної функцій різняться. Так, на противагу І. П. Ющуку, котрий заперечує комунікативні властивості слів, інші вчені [1, 66] вказують на їх комунікативну наповненість: «Слово – мінімальна комунікативна одиниця тексту [2, с. 153–154]», одночасно підкреслюючи її відносну самостійність: «...ставши елементом висловлювання і послуживши виразу його задуму, слово все ж не розчиняється в семантиці речення, узгоджуючись із цією семантикою, воно зовсім не втрачає своєї відносної автономності і не перестає бути носієм саме тих значень, для передачі яких воно і було вибране» [4, с. 9].

У разі виконання ним комунікативної функції, слово входить до складу висловлювань і виступає їх будівельним матеріалом. Висловлювання використовуються безпосередньо у процесі мовлення, слугуючи основним засобом спілкування. Оскільки процес мовлення передбачає участь у ньому співрозмовників, слово постає не лише засобом називання фактів об'єктивної дійсності, але й одиницею позначення почуттів та ставлень до цих фактів самих мовців, перетворюючи процес найменування в акт пізнання та комунікації. У такому випадку слово виконує не лише номінативну і комунікативну, але й гносеологічну функцію та передбачає формування поняття і утворення певного мисленнєвого образу на позначення відповідного явища навколишньої дійсності у підсвідомості людини, його передавання у процесі комунікації [3]

Отже, у процесі мовленнєвої діяльності людина завдяки мові проявляє себе у комунікації, елементами якої виступає слово, яке, окрім унікальної номінативної функції, виконує й іншу, яка залежить від ступеня реалізації його валентності: воно може вживатися у реченні та, поєднуючись із іншими словами з метою утворення та вираження загального змісту, виконувати комунікативну функцію.

Література

1. Бабенко И. И. Коммуникативный потенциал слова и его отражение в лирике М. И. Цветаевой: диссертация... кандидата филологических наук: 10.02.01. Томск, 2001. 234 с.

2. Варина В. Г. Коммуникативный статус слова. Сб. науч. тр. МШИИЯ. Вып. 252. Коммуникативные единицы языка. М. : Высш. шк. 1985. С. 151–158.
3. Гайденко Ю. Властивості та ознаки слова. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. 2015. Вип. 55. С. 54-56. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nznuoaf_2015_55_20
4. Гасюк Г. М. Субстантивне словосполучення як комунікативна одиниця. Субстантивно-дієслівні кореляції. Вісник львівського університету. Серія: іноземні мови. Випуск 16. 2009. С. 7–14.
5. Коваль А.П. Культура ділового мовлення. 2-е вид. перероб. і доп. Київ. Вища школа, 1988. 296 с.

Чубаєвська Марія Ігорівна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ.

Науковий керівник – **Запотічна Р. А.** кандидатка економічних наук Львівського державного університету внутрішніх справ

НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

Заклади вищої освіти часто критикують за неадекватну підготовку студентів, яка допомогла б їм стати успішними в навчанні, повсякденному житті та кар'єрі. Здобувачі вищої освіти, як правило, не мають навичок критичного мислення, зокрема навичок самостійного вирішення поставлених перед ними проблем. Новий підхід до вивчення іноземних мов у закладах вищої освіти, на нашу думку, повинен включати не просто вивчення мови, а також розвиток найважливіших навичок двадцять першого століття, таких як, критичне мислення, вирішення проблем, самостійне навчання, спілкування та співпраця з вмінням демонструвати ці навички, використовуючи іноземну мову [1].

Мовна компетенція є однією з загальних навичок, необхідних для європейського «суспільства знань». Крім того, вона є важливим критерієм зрілості особистості, підпорядкованого взаєморозуміння, демократичної стабільності та спілкування зі світом. Вивчення іноземних мов розглядається як складова концепції «навчання протягом усього життя». Оскільки більшість міжнародних корпорацій реалізують концепцію глобальної експансії, знання іноземної мови допомагає випускникам закладів вищої освіти у пошуках роботи. Багато організацій потребують фахівців, які

можуть працювати у розмаїтому культурному середовищі, а також добре володіють іноземною мовою. Іншими словами, знання іноземних мов забезпечує конкурентну перевагу на ринку праці.

Ми спробували висвітлити причини, що підтверджують необхідність вивчення іноземних мов у вищих навчальних закладах. На нашу думку, найважливішими з них є:

- більш глибоке розуміння здобувачами вищої освіти власної культури, позитивне та менш упереджене ставлення до культури інших народів, що покращує розуміння культурного розмаїття;
- поліпшення аналітичних, комунікаційних та бізнес-навичок, що робить випускників закладів вищої освіти більш цінним для роботодавців;
- вдосконалення інших навичок, таких як вміння слухати та запам'ятовувати, чому сприяє вивчення іноземних мов;
- збільшення можливостей для побудови кар'єри у сфері державного управління, бізнесу, медицини, юриспруденції, військової справи, промисловості, маркетингу тощо.

Таким чином, заклади вищої освіти повинні на основі досягнутих результатів у середній освіті в галузі викладання та вивчення мов, забезпечити подальше вивчення іноземної мови. Більше того, інтернаціоналізація вищої освіти у всьому світі, включаючи Україну, сприяє зростанню кількості навчальних дисциплін, які повністю або частково викладаються іноземною мовою, оскільки зацікавленість здобувачів вищої освіти до навчання за кордоном постійно зростає. Звідси впливає необхідність для випускників вищих навчальних закладів вільно володіти іноземною мовою. Невідповідність мовної компетенції випускників різних вищих навчальних закладів є перешкодою для їхньої академічної мобільності [3].

У деяких європейських та українських вищих навчальних закладах іноземні мови не викладаються та не вивчаються. Часто вважають, що абітурієнти володіють базовими знаннями іноземної мови, як правило, англійської, які у вищих закладах можна лише вдосконалити за допомогою комунікативної мовної компетентності та спеціалізованої лексики в межах певної академічної або професійної сфери. Досить часто це не відповідає реальному стану речей, і, що гірше, однією з найважливіших проблем у закладах вищої освіти є поступове зниження мовної компетенції через відсутність занять з іноземної мови, що проявляється найбільш помітно у вигляді зниження у здобувачів вищої освіти граматичної компетенції та навичок письма. Іншою гострою проблемою у закладах вищої освіти внаслідок змін, спричинених Болонським процесом, є системні невідповідності, а також відсутність чітко визначеної іноземної мовної політики в загальноєвропейській вищій освіті та скорочення фактичної кількості годин, призначених для вивчення іноземної мови [4].

Питання цілей та засобів вивчення іноземних мов залишається дискусійним. Різні погляди на мову та її функції відображені у різних

підходах до вивчення мов у вищих навчальних закладах. З одного боку, мова є необхідним інструментом для обміну думками та інформацією. З іншого боку, мова розглядається як суттєвий елемент людського мислення, сприйняття та самовираження; і як така, вона є основою транслінгвальної та транскультурної компетенції. Хоча ми використовуємо мову, щоб передавати наші потреби іншим, мова одночасно розкриває нас для себе самих та для інших. Мова - це складне багатофункціональне явище, що пов'язує індивіда з іншими особами, громадами та національними культурами [5].

Література

1. Jaleniauskiene E. 2016. Revitalizing Foreign Language Learning in Higher Education Using a PBL Curriculum, *Procedia - Social and Behavioral Sciences* 232 (2016), p. 265 – 275.
2. Friedman R. 2017. The importance of learning a modern language in a globalized world. Retrieved from: <https://www.studyinternational.com/news/importance-learning-modern-language-globalized-world/>
3. Mačianskienė N., Tuomaitė V. 2010. Assessment of Foreign Language Competence of Higher Education Institution Graduates, *Studies about languages*, No. 16. Retrieved from: https://www.kalbos.lt/zurnalai/16_numeris/17a.pdf
4. Čepon S. 2012. Higher Education Institutions without Foreign Language Continuity, *English Language Teaching*, Vol. 5, No. 8, p. 31-41.
5. Modern Language Association Ad Hoc Committee on Foreign Languages. *Foreign Languages and Higher Education: New Structures for a Changed World*. Retrieved from: <https://www.mla.org/Resources/Research/Surveys-Reports-and-Other-Documents/Teaching-Enrollments-and-Programs/Foreign-Languages-and-Higher-Education-New-Structures-for-a-Changed-World>

Якуба Євгенія Олексіївна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів органів досудового розслідування Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Науковий керівник – Максименко О. В., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

ПРОБЛЕМА САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ТА СВОБОДИ ІНДИВІДУАЛЬНОСТІ (НА МАТЕРІАЛІ ТВОРУ ЛІНИ КОСТЕНКО «ЗАПИСКИ УКРАЇНСЬКОГО САМАШЕДШЕГО»)

«Записки українського самашедшого» – перший опублікований великий прозовий твір видатної поетеси, який вийшов друком у видавництві «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА» на зламі 2010-2011 років. За словами авторки, свої «записки» вона «нотувала» майже впродовж 10 років – з 2001-го до грудня 2010 року. «Мені хочеться дослідити, як людство входить у мілленіум, у третє тисячоліття. Як Україна входить у третє тисячоліття, як конкретно я туди вхожу. І тоді я зрозуміла, що саме на цьому перепаді і буде написана книга «Записки українського самашедшого». Я почала йти паралельно з часом. Кожен день, кожен місяць я досліджувала, що відбувається» [2].

Усі події твору охоплюють часовий проміжок початку Помаранчевої революції. Автор «Записок» – 35-річний чоловік, комп'ютерник-програміст, ім'я якого не зазначається. Він «на тлі особистої драми прискіпливо, глибоко й болісно сканує усі вивихи нашого глобалізованого світу» [2].

У творі Ліна Костенко порушує питання самоідентифікації українського народу та свободи індивідуальності й подає це насамперед через питання державотворення і мови. «На роботі мене поважають, колектив нічого, спершу дивилися скося думали, що я націоналіст, – у нас же так, якщо говориш українською, то вже й націоналіст» [1, с. 2].

Через нотатки в щоденнику натрапляємо на роздуми головного героя щодо невеликої кількості людей, які розмовляють українською мовою, і зазначається ставлення саме російськомовного населення та їхню зневагу до українськомовного. «У всіх країнах мови як мови, інструмент спілкування, у нас це фактор відчуження. Глуха ворожість оточує нашу мову, навіть тепер, у нашій власній державі. Ми вже як нацменшина, кожне мурло тебе може образити. Я ж не можу кроку ступити, скрізь привертаю увагу, іноді навіть позитивну, але від цього не легше. Бо в самій природі цієї уваги є

щось протиприродне, принизливе. Людина розмовляє рідною мовою, а на неї озираються. Сина в дитячому садку задражнили, навіть Борька сказав: «Хохол». Україна – це резервація для українців. Жоден українець не почуввається своїм у своїй державі. Він тут чужий самим фактом вживання своєї мови. Але ж якщо мова – це Дім Буття, то чого ж ви мене виживаєте з мого власного дому?! Це бандитизм. Це імперський вірус. Це гарячка Ебола. У мене вже кров проступає з вух, коли я чую, як ображають мій народ. І хоч би ж російською говорили по-людськи, а то ж якийсь волапюк» [1, с. 23]. Але все, зокрема ставлення до українського, починає змінюватися на початку помаранчевої революції, коли люди, ніби «прокидаються» від сну, та згадають, хто вони, і в якій країні вони хочуть жити «Лінію оборони тримають живі» [1, с. 352]. «Під впливом революційних подій Борька перейшов на українську мову. Гламур теж заговорила українською, – і що цікаво, цій вродливій вишуканій жінці це лише додало якогось несподіваного шарму» [1, с. 175].

Герой повсякчас намагається зрозуміти передусім себе та робить це в контексті занотовання й аналізу українських подій, які для нього «вже не хроніка подій, це вже документальний фільм жахів». «Дійсність, у якій ми живемо, патологічна. І та, в якій жили, патологічна теж. Але цікаво, що люди і до тієї, і до цієї звикли. Найгірше в нашому народі те, що він до всього звикає. Оце звук, змирився, і нічого не хоче міняти. Фактично він навіть не любить змін, і ніколи до них не готовий» [1, с. 22].

Головного героя твору цікавить усе, що відбувається на планеті кожного дня, він вишукує факти і події в інтернеті, пресі, на телебаченні та занотовує. Війни, вибори, авіакатастрофи, заворушення. «День у день, з року в рік, все життя одне й те ж – становище мови, яка гине, література, яка занепадає, історія, яку не можна читати без броду» [1, с. 22]. Намагається проаналізувати їх, побачити тенденції, зрозуміти логіку. Але єдина тенденція, котру йому вдалося чітко побачити – збільшення катастроф під кінець кожного місяця і року. «Те, що діється тепер у світі, – це кошмар, що приснився людству. Потім його назвуть Історією і приплюсують до попередніх кошмарів». «Майбутнє щодня стає минулим» [1, с. 22].

Особливо хвилює програміста доля України, він уважно і засмучено виписує проблеми України: політичне зрадництво, хронічні поразки, екологічні катастрофи, занепад культури, мови і мовної культури. «Жоден українець не почуввається своїм у своїй державі. Він тут чужий самим фактом вживання своєї мови. Але ж якщо мова – це Дім Буття, то чого ж ви мене виживаєте з мого власного дому?! Це бандитизм. Це імперський вірус. Це гарячка Ебола. У мене вже кров проступає з вух, коли я чую, як ображають мій народ» [1, с. 9].

У творі Ліна Костенко порушує питання самоідентифікації українського народу. У творі постають питання минулих і сьогочасних проблем, зокрема: «переформатування» українського народу з етнічної маси в націю, становлення українського державотворення, аналізує питання

української мови в Українській державі. «Я хочу жити в повноцінній країні, розмовляти повноцінною мовою і гарантувати це моїй дитині на майбутнє» [1, с. 23].

«Я боялася пошкодити своїй державі. Я боялася написати щось не так. Адже нашу незалежність не можна втрачати. Але коли я побачила, що ми її втрачаємо, що це моральна катастрофа, і винуваті не тільки вороги, а часто самі українці, і навіть патріоти, і навіть з вусами, – я розсердилася, буду говорити прямо». «Я свідомо на це пішла, бо колись треба просто скинути з себе останні ілюзії і треба втриматись над краєм прірви», – резюмувала Ліна Костенко [2].

Авторка переконана, що молодь сама все знає, тому їй не можна давати жодних рекомендацій і настанов, а лише бажати доброї дороги. А ще – «розуму, совісті і таланту». І, звичайно, свободи. «Свободи розкриття індивідуальності». Адже прикро спостерігати парадокс української ситуації, коли «борешся, працюєш, а молодь приходить на ту саму ситуацію, на яку приходили ми» [2].

Отже, роздуми авторки над долею держави та її майбутнім, долею людей втілюються в щоденнику через конкретного персонажа, інтелектуала з філософським розумом, який намагається проаналізувати важливі проблеми самоідентифікації українського народу та свободи індивідуальності.

Література

1. Костенко Ліна. Записки українського самашедшого. Київ, 2011. 416 с.
2. Ліна Костенко: «Я боялася пошкодити своїй державі». URL : <http://litakcent.com/2010/12/17/lina-kostenko-ja-bojalasja-poshkodyty-svojj-derzhavi-foto/> (дата звернення: 26.09.2021).
3. Шабаль К. С. Втілення авторської свідомості крізь наратив головного персонажа у «Записках українського самашедшого» Ліни Костенко. *Питання літературознавства*. 2014. № 89.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ДОПОВІДАЧІ

Поповський Анатолій Михайлович – професор, доктор філологічних наук, професор кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Царьова Ірина Валеріївна – докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ.

Колесник Алла Валеріївна – завідувачка кафедри українознавства та іноземних мов, кандидатка філологічних наук, доцентка факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

УЧАСНИКИ СЕМІНАРУ

заклади вищої освіти України

Бабакін Вадим Миколайович – викладач кафедри прикладної механіки та технологій захисту навколишнього середовища факультету техногенно-екологічної безпеки Національного університету цивільного захисту України.

Безгодова Надія Семенівна – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри української філології та загального мовознавства Державного закладу «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

Бичко Зіновій Михайлович – кандидат філологічних наук, доцент, професор Львівського державного університету внутрішніх справ

Бортун Каріна Олександрівна – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри практичної психології та гуманітарних дисциплін Приватного вищого навчального закладу «Європейський університет»

Василенко Валентина Анатоліївна – кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри гуманітарних дисциплін Сумської філії Харківського університету внутрішніх справ

Герасименко Юлія Вікторівна – здобувачка вищої освіти II курсу Сумської філії Харківського університету внутрішніх справ

Гнатенко Катерина Володимирівна – старша викладачка кафедри української та іноземних мов Харківської державної академії фізичної культури

Дружинець Марія Львівна – докторка філологічних наук, професорка кафедри української мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Жигadlo Олена Юріївна – кандидатка філологічних наук, доцентка Інституту права Київського національного університету імені Тараса Шевченка

Запотічна Роксолана Андріївна – кандидатка економічних наук, доцентка кафедра іноземних мов та культури фахового мовлення факультету №2

Інституту з підготовки фахівців для підрозділів національної поліції, Львівського державного університету внутрішніх справ

Коваленко Юлія Миколаївна – старша викладачка кафедри української та іноземних мов Харківської державної академії фізичної культури

Кузнєцова Людмила Валеріївна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри факультету права та гуманітаристики Східноєвропейського університету імені Рауфа Аблязова

Логінова Галина Миколаївна – кандидатка філософських наук, професорка Українського вільного університету (м. Мюнхен, Німеччина)

Малишева Марія Геннадіївна – аспірантка II курсу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Науковий керівник – Кондратенко Н. В. докторка філологічних наук, професорка, виконувач обов'язків декана філологічного факультету, завідувачка кафедри прикладної лінгвістики Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Міняйло Роман Вікторович – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української лінгвістики, літератури та методики навчання Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради

Надьон Олена В'ячеславівна – кандидатка юридичних наук, доцентка кафедри наглядово-профілактичної діяльності Національного університету цивільного захисту України

Проскурня Вікторія Анатоліївна – магістерка філології, Національна мережа центрів для дітей та сімей, БФ «Карітас Одеса УГКЦ»

Рижченко Ольга Сергіївна – кандидатка філологічних наук, старший викладач кафедри мовної підготовки Національного університету цивільного захисту України

Тороповська Лариса Володимирівна – викладачка кафедри мовної підготовки Національного університету цивільного захисту України

Сабат Петро Володимирович – аспірант кафедри української літератури і теорії літератури Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Науковий керівник – Маркова М.В., кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри романської філології та компаративістики Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Семенець-Орлова Інна Андріївна – докторка наук з державного управління, доцентка Навчально-наукового інституту міжнародних відносин та соціальних наук Міжрегіональної академії управління персоналом

Соїна Ірина Юріївна – кандидатка філологічних наук, доцентка кафедри української та іноземних мов Харківської державної академії фізичної культури

Спіркіна Оксана Олексіївна – кандидатка історичних наук, доцентка Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля Національного університету цивільного захисту України

Швець Юлія Вікторівна – аспірантка 2 курсу Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Науковий керівник – Ковалевська Т. Ю., докторка філологічних наук, професорка, завідувачка кафедри української мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Шум Ольга Володимирівна – кандидатка філологічних наук, викладачка кафедри англійської мови гуманітарного спрямування №3 факультету лінгвістики Національного технічного університету України «Київського політехнічного інституту імені Ігоря Сікорського»

УЧАСНИКИ СЕМІНАРУ

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Давидова Наталія Вікторівна – старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Декусар Ганна Геннадіївна – старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Ірчишина Марина Віталіївна – старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Каширіна Ірина Олександрівна – викладачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Левін Олег Леонідович – кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри соціально-гуманітарних наук юридичного факультету

Олійник Ольга Сергіївна – старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов.

Пакулова Тетяна Василівна – доцентка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

Подворчан Алла Зеновіївна – наукова співробітниця відділу організації наукової роботи

Тимофіїва Катерина Михайлівна – старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань

ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Баланчук Юлія Олександрівна – здобувачка вищої освіти І курсу факультету соціально-психологічної освіти та управління Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Руских І.В., старша викладачка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Блохіна Олександра Олександрівна – здобувачка вищої освіти IV курсу факультету міжнародної торгівлі та права Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник – Ювковецька Ю. О., кандидатка філософських наук, доцентка кафедри іноземної філології та перекладу факультету міжнародної торгівлі та права Київський національний торговельно-економічний університет

Бондар Яна Анатоліївна, Юрківська Вікторія Віталіївна – здобувачки вищої освіти IV курсу факультету міжнародної торгівлі та права Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник – Ювковецька Ю. О., кандидатка філософських наук, доцентка кафедри іноземної філології та перекладу факультету міжнародної торгівлі та права Київський національний торговельно-економічний університет

Вільхова Єлизавета Миколаївна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів превентивної діяльності Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Колесник А. В., завідувачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань, кандидатка філологічних наук, доцентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Войтенко Владислав Андрійович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів органів досудового розслідування Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Науковий керівник – Пащук Р. І., кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Воровік Юлія Юріївна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету техногенно-екологічної безпеки Національного університету цивільного захисту України

Науковий керівник – Литвиненко О. О., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри мовної підготовки Національного університету цивільного захисту України

Галега Анастасія Вікторівна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Царьова І. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Гречишкін Ілля Костянтинович – здобувач вищої освіти IV курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Декусар Г. Г., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Даваян Карина Артурівна – здобувачка вищої освіти I курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Колесник А. В., завідувачка кафедри українознавства та іноземних мов факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань, кандидатка філологічних наук, доцентка Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Завгородня Маргарита Романівна – здобувачка вищої освіти II курсу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Маргулов А. Х., доктор історичних наук, доцент, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Зосімов Артем Олександрович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Подворчан А. З., наукова співробітниця відділу організації наукової роботи Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Іваненко Гліб Євгенович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Олійник О. С., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Калашнік Євгеній Олександрович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Царьова І. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Карпенко Владислав Олександрович, Гурєєв Артур Володимирович – здобувачі вищої освіти IV курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів стратегічних розслідувань Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Царьова І. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Комарук Олександр Вадимович – здобувач вищої освіти I курсу юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Мірошніченко Л. В., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Кошевий Данило Костянтинович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Олійник О. С., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Криштопа Данило Вадимович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів органів досудового розслідування Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Науковий керівник – Пашук Р. І., кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Кусайко Ілона Юрїївна – здобувачка вищої освіти IV курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Декусар Г. Г., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Леонтєва Валерія Сергїївна – здобувачка вищої освіти III курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Декусар Г. Г., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Мережко Богдана Ігорівна – здобувачка вищої освіти III курсу Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Маргулов А. Х., доктор історичних наук, доцент, професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Мякінін Максим Олександрович – здобувач вищої освіти I курсу юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Мірошніченко Л. В., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Негрїй Назар Юрїйович – здобувач вищої освіти II курсу факультету ресторанно-готельного та туристичного бізнесу Київського національного торговельно- економічного університету.

Науковий керівник – Тонконог І. В., доцентка кафедри іноземної філології та перекладу Київський національний торговельно-економічний університет.

Ракоча Мілена Віталіївна – здобувачка вищої освіти III курсу факультету «Готельний і ресторанный менеджмент» Київського національного торговельно-економічного університету

Науковий керівник – Тонконог І. В., доцентка кафедри іноземної філології та перекладу Київського національного торговельно-економічного університету

Сергійчук Каріна Михайлівна – здобувачка вищої освіти III курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Декусар Г. Г., старша викладачка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Слівінська Надія Андріївна – здобувачка вищої освіти I курсу юридичного факультету Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Руских І.В., старша викладачка кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Скурідін Роман Максимович – здобувач вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів органів досудового розслідування Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Науковий керівник – Максименко О. В., кандидатка філологічних наук, доцентка, доцентка кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Таймасханов Халід Таймасханов – здобувач вищої освіти I курсу факультету підготовки фахівців для підрозділів кримінальної поліції Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Царьова І. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри українознавства та іноземних мов Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Хрещева Олександра Георгіївна – магістрантка II курсу магістратури філологічного факультету Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Науковий керівник – Форманова С. В., докторка філологічних наук, професорка кафедри української мови Одеського національного університету імені І. І. Мечникова

Ченцова Альона Олександрівна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник – Подворчан А. З., наукова співробітниця відділу організації наукової роботи Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Чубаєвська Марія Ігорівна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету № 1 Львівського державного університету внутрішніх справ.

Науковий керівник – Запотічна Р. А. кандидатка економічних наук
Львівського державного університету внутрішніх справ

Якуба Євгенія Олексіївна – здобувачка вищої освіти II курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів органів досудового розслідування
Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка

Науковий керівник – Максименко О. В., кандидатка філологічних наук,
доцентка, доцентка кафедри юридичної лінгвістики та практичної психології
Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е.О. Дідоренка